

In Het Aards Paradijs

André De Prins

Meermaals heb ik aan beginnende enthousiasten gezegd dat de meesten onder ons onderhevig zijn aan dezelfde ervaring : de planten groeien, nemen daardoor meer plaats in, maar de beschikbare ruimte groeit niet mee ! We verlangen dan ook niet dat groter geworden exemplaren zouden doodgaan om aan de overgeblevenen wat meer ruimte te kunnen geven. Dat is zeker ons streefdoel niet. Het verzamelen van miniatuur orchideeën is wel een mogelijkheid om op een kleine plaats een rijkdom aan verscheidenheid te kunnen onderbrengen. Denk nu niet dat dit het probleem is voor een vensterbankkweker, een bezitter van een kamervitrine of een hobbykas. Iedereen die planten verzorgt die normaal groeien kent deze toestand en zoekt er een passende oplossing voor. En grote planten hebben soms van die fascinerende bloemen ! De bekoring ...

INHOUD

In Het Aards Paradijs

Stenia pallida

Een goedkope plantensteun

Een uitgave van P&P Orchids.

Niets uit deze publicatie mag op enigerlei wijze worden overgenomen zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Het verlenen van toestemming tot publicatie strekt zich tevens uit tot het in enige vorm elektronisch beschikbaar stellen. Hoewel aan deze publicatie uiterste zorg is besteed, aanvaarden de uitgever noch de redactie enige aansprakelijkheid voor schade ontstaan door eventuele fouten en/ of onvolkomenheden in deze uitgave.

Jaren geleden zag ik de imponerende gestalte van een *Angraecum sesquipedale* met zijn

uitzonderlijke bloemen. Jarenlang heb ik het bij bewondering kunnen houden. Hoe onvoorspelbaar zijn soms de kronkelingen des levens ! Tijdens de vergadering op 17 april 1992 kocht ik lootjes van de tombola en was gerust dat ik zoals gewoonlijk weer niet in de prijzen zou vallen. Mis ! Halverwege de tombola had ik toch prijs zeker !

De planten met de mooiste bloemen waren al hier en daar op de tafels voor de gelukkige winnaars te zien. En dan moet ge kiezen tussen datgene wat nog in de klimaatruimte van uw kas past. Staat daar toch zeker nog een *Angraecum*, wel geen sesquipedale, maar toch een *Veitchii*. Bekoring... goesting.... ruimtezorg.... beslissing ! 's Anderendaags stond *Angcm. Veitchii* in mijn A.P. ! Tussen wat schaduwminnende planten heb ik de bloempot op een blok frigoliet gezet zodat hij wat boven de andere planten stond. Het potmengsel bestond hoofdzakelijk uit schorsbrokken en daarin zochten gezonde dikke wortels hun weg. Goed vochtig, op een warme halfbeschaduwde plaats beviel zijn nieuwe thuis hem blijkbaar goed. De wortelgroei bleef weelderig en er verschenen tijdens de zomer nog een paar nieuwe bladeren. Ze groeien links en rechts waaivormig in hetzelfde vlak. Op het einde van de groeiperiode had ik al een plant met 10 bladeren. In de oksel bij één der onderste bladeren zag ik in de zomer een bloeistengel groeien. Succes vanaf het eerste jaar ! Het duurde echter tot 23 november eer de eerste bloem openging. De tweede bloem ontloek vier dagen later. De kleur van de bloembladen is groenachtig wit, de lip is zuiver wit. Over de stervorm kan ik kort zijn : bekijk de omslag van ons tijdschrift van de vorige jaargangen. De bloem die daarop voorkomt, lijkt sprekend op de vorm van *Angcm. Veitchii*.

Wat is nu opvallend aan deze bloei ? Aan de bloeistengel die (voor de eerste bloei aan mijn plant) 19 cm. lang is, groeien 4 schutblaadjes die spoedig bruin-zwart worden. De 2 bloemen staan met hun "gezicht" naar de bodem gekeerd. Een groen spoor dat bij *Angcm.* opvallend is (bij mijn *Veitchii* 21cm) staat in een grote boog van aan de lipbasis naar boven en buigt dan terug naar beneden. Tijdens de ontwikkeling van de

bloemen nam die spoor regelmatig andere kronkelvormen en richtingen aan. Willen we die bloem dus beter zien, moeten we van onder naar boven kijken. De bloem is zeer stevig, wasachtig en 13cm groot. Als het donker wordt begint ze te ruiken, fijn, fris, moeilijk te vergelijken met iets anders. Het schijnt dat *Angcm. Veitchii* de eigenaardigheid heeft bloemen voort te brengen in de meest ongewone richtingen.

Angcm. Veitchii komt voort uit een kruising op de kwekerij van Veitch en is in 1899 geregistreerd. De ouders waren *Angcm. eburneum* en *Angcm. sesquipedale*. *Angcm. eburneum* geeft bloeistengels tot 70cm lang met tot ruim 40 bloemen van 9cm doormeter, die zo gedraaid staan dat de lip naar boven wijst. De spoor is 7cm lang en lichtjes gebogen. De bloembladen zijn groenachtig, de lip is wit. De bloemen zijn 's nachts sterk geurend. Planten kunnen meer dan 1 meter hoog worden met bladeren links en rechts tot 70cm x 7cm. *Angcm. sesquipedale* kan ook 1 meter hoog worden. De bladeren zijn echter maar 35 cm lang en 5cm breed. De bloeistengel draagt slechts 2 to 4 ivoorkleurige bloeraen, maar bereiken 15cm doormeter met een opvallende hangende spoor

van 30cm aan de lip. De bloem is ook welriekend. Ik vermoed dat Veitch een andere hybride had verwacht, namelijk planten met een stevige bloeistengel met neerdere grote, geurende, witte, waardevolle snijbloemen. Daarom denk ik dat de onverwachte richting waarop de bloemen op de stengel geschikt zijn niet in zijn voorspelling lag. Niettegenstaande dat feit zijn bijna honderd jaar na de registratie de nakomelingen nog steeds in omloop.

Het geslacht *Angraecum* is een Afrikaans geslacht en komt voor op Madagascar en de kustgebieden in Kenia en Tanzania. *Angcm. eburneum* en *Angcm. sesquipedale* houden het bij lage gebieden. (*eburneum* tot 400m, *sesquipedale* tot 100m). Ze groeien meestal epifytisch op beschaduwde plaatsen in vochtige gebieden. Ze behoren tot de grootste Afrikaanse species. Door hun stevig vertakte wortels en hun lengte (wortels tot 1 meter lang, plant tot 1 meter hoog = 2 meter) zijn volwassen planten blikvangers in een aangpaste kas maar geen klanten voor op de vensterbank.

Stenia pallida

Patrick Mannens

Een geslacht wat zijn naam ontleedt aan de karakteristieke vorm van zijn pollinea. Namelijk 'smal', want dat betekend het Griekse woord *stenos*. De soortnaam *pallida* is op zijn beurt afgeleid van de typische bleke bloem kleur.

De planten bestaan uit waaivormige bladeren, zonder enige bulb of waterreserve. Wat dus zou kunnen wijzen op voortdurende nood aan vocht. Ik maak hierbij wel reeds direct de opmerking dat jonge scheuten bijzonder gevoelig zijn aan een teveel aan vocht. Zo ken ik een bejaarde - lees ervaren- Antwerpse orchideeën verzamelaarster, die steevast haar jonge scheuten afdekt met plastic zakjes, om bij het watergeven absoluut geen vocht in de jonge scheuten toe te laten. Uit ervaring weet ik dat een epifietische kweekwijze, waar je veel water sproeit, doch

waar haast geen mos of humus zit tussen de wortels en de bast van de epifietengastheer de beste teeltwijze is. De planten vragen ook veel luchtbeweging. Ze staan graag gematigd tot warm in een schaduwrijke omgeving. Zonnebrand is erg agressief. Doch in de groeiperiode is de nodige bladgroenomzetting - zeg maar voldoende licht, lucht en voedsel-nodig om de bladscheuten voldoende kracht te geven om behalve een mooie scheut ook bloei te verzorgen.

Als alles goed gaat wordt je dan wel beloond met een prachtige vrij lang houdende bloei. Gewoonlijk produceert elke scheut amper één bloem. Die is verhoudingsgewijs groot, ongeveer 7 cm diameter. De bloemen zijn wasachtig met een stevige textuur. De lip is kenmerkend schoenvormig.

Wie de plant in zijn natuurlijke habitat wil gaan opzoeken moet er voor naar Brits Cuyana, Venezuela, Brazilië of Peru. Daar groeien ze niet echt op zeeniveau. Eerder iets hoger tegen bergflanken, waar haast steeds wolken de bomen, waar we de planten op vinden in een vochtige mist hullen. Men beschrijft hoogten van 500 tot 1200m. Het betreft nevelwoud waar theoretisch nooit een echte droogte periode heerst. Doch ook daar vinden we periodes waar de dagelijkse regenbui gedurende een 3-tal maanden wordt gewisseld voor amper om de 5 dagen een buitje en verder puur de vochtigheid van de ochtendmist en de

wolken slierten die door de wind tegen de bergflanken naar boven worden gedreven.

Een praktische en goedkope plantensteun

Velen van ons hebben orchideeënplanten welke op een houten blokje of op een stukje kurk opgebonden zijn. Er zijn ook planten met hangende bloemtrossen, die je het best ergens aanhangt (de planten, niet de bloemtrossen) om tot hun volledige ontplooiing te komen.

Hierna volgt een beschrijving van een aantrekkelijke, praktische en goedkope plantensteun.

Benodigheden

- 3 meter PVC-buis van 3/4"(20 mm) doormeter
- 4 ellebogen van 90°
- 5 T-stukken
- 1 recht verbindingstuk
- 1 tube PVC-lijm

Gereedschappen

- 1 ijzerzaag (desnoods lenen bij de buurman)
- schuurpapier

Totale kosten

minder dan €10,00

Werkwijze

Zaag de PVC-buis in 10 stukken van 15 cm, 2 stukken van 30 cm en 1 van 50 cm.

Na het zagen, de bramen wegschuren met het schuurpapier alvorens ze te monteren.

Montage

Smeer de 3 T-stukken langs de binnenzijde en de PVC-buisjes van de grondstukken langs de buitenzijde in met lijm. Gebruik niet te veel lijm om latere moeilijkheden bij het reinigen te vermijden.

Duw zo spoedig mogelijk (volgens de aanwijzingen van de fabrikant van de lijm) de PVC- buisjes in de T-stukken.

Doe hetzelfde met de ellebogen (zie tekening). Vergewis u ervan dat u de stukken ineen steekt op een vlak oppervlak en dat *alle* hoeken recht zijn, zodat uw bovenste draagarm horizontaal is. Als de basis gemonteerd is, lijm je het onderste rechtopstaande deel in het T-stuk.

Vervolgens lijm je het rechte verbindingstuk op de onderste rechtopstaande steun. Gebruik geen lijm in het bovenste gedeelte van het verbindingstuk, daar de bovenste secties verwisselbaar zijn voor verschillende hoogten.

De twee lengten voor het bovenste verticale stuk (30 en 50 cm) zijn willekeurig gekozen en kunnen aangepast worden aan uw eigen planten. Als ge een hogere steun wenst, gebruik dan een wijdere basis en een PVC-buis van 1"(25 mm) doormeter. De kostprijs is ongeveer hetzelfde.

Afwerking

Maak de standaard schoon en spuit of schilder hem in bv. groen. Zo zal hij er mooier uitzien en minder opvallen.

